

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.039/2023/4.

A felperes:

Felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (képviseli: dr. Kummer Ákos ügyvéd cím4)

Az alperes:

Alperes1 (Cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (képviseli: dr. Kovács Loránd ügyvéd alperesi képviselő cím1)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértésének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék 5.P.20.624/2022/9/I.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 10. sorszám alatt

ítélet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja.

Az alperes által az állam javára fizetendő eljárási illeték összegét 60.000 (hatvanezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) Ft másodfokú perköltséget, továbbá az állam javára az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-090600418 számú bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számlájára jelen ítélet keltétől számított 60. napig 80.000 (nyolcvanezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

A fellebbezési illeték megfizetése során a jelen bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint az alperes adószámát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes a párt alapításától 2020 év elejéig a pártl . pártigazgatója volt, jelenleg az országos választmány elnöke. Ezen tisztségéből adódóan a 2018-as országgyűlési választási kampány során néhány alkalommal tárgyalt a dr. névl . vállalkozó érdekkörébe tartozó gazdasági társaságokkal a választási plakátok kihelyezése, plakáthelyek bérlete, megvásárlása tárgyában.

[2] Az alperes által üzemeltetett internetes oldal1 internetes oldalon 2018. március 21-én „A pártl pártigazgatója névl táskahordozója” címmel megjelent cikk szerint a felperes „...jár pénzért névl .hoz, hogy a lefizetésekre legyen elegendő pénz”, továbbá „... rajta keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt fekete pénzek a pártl képviselőjelöltjeihez.”.

[3] A fenti cikk több más sajtótermékben is megjelent. A felperes személyiségi jogsértés miatt jelen peren felül 13 pert indított, melyekből 12 fejeződött be: azokban a bíróságok a személyiségi jogsértés megtörténtét megállapították, az alperessel szemben objektív és szubjektív szankciókat alkalmaztak.

[4] A felperes a keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdése, 2:43. § d) pontja, 2:45. § (2) bekezdése, 2:51. § (1) bekezdésének a) pontja, 2:52. § (1)-(3) bekezdései és 6:48. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett internetes oldal1 internetes oldalon 2018. március 21-én „A pártl pártigazgatója névl táskahordozója” címmel megjelent cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a pártl . pártigazgatójaként a 2018-as választási kampányban névl .hoz járt más pártok

képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzért, és rajta keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a pártl képviselőjelöltjeihez.

[5] Kérte az alperes kötelezését 400.000 Ft sérelemdíj megfizetésére is.

[6] Állította, hogy sem név1 .tól, sem mástól nem vitt illegális adományt a pártl .nak.

[7] Kifejtette, hogy a sérelmezett közlések – miután az internetes oldal2 hírportálra hivatkozva közölte őket az alperes – valóltan tény híresztelésének minősülnek. Nem vitatta, hogy közszereplőként a tevékenységével összefüggő véleményalkotás során a tūrésí kötelezettsége magasabb, mint a nem közszereplőknek, de rámutatott, hogy e tūrésí kötelezettség nem terjed ki a hamis tényközlésekre.

[8] Kérte, a bíróság az őt ért sérelem bekövetkezését külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként fogadja el.

[9] A jogsértés tárgyi súlyát kiemelkedőnek ítélte, utalva annak nyilvánvaló lejáratási célzatára, nagy nyilvánosságot elérő voltára, továbbá arra a körülményre, hogy az alperes a rendelkezésére álló médiafelületet a közéleti küzdelmekbe szándékosan beavatkozva, a hozzá köthető politikai erők ellenfelei rágalmazására felhasználva súlyosan felróhatóan járt el. Állította, hogy az alperes nem tanúsította a tevékenységéből fakadóan őt fokozottan terhelő elvárható magatartást, mert úgy hozott nyilvánosságra róla hamis információkat, hogy meg sem kísérelte ellenőrizni azok valóságtartalmát. A sérelemdíj magánjogi szankciós funkciójára is utalt.

[10] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[11] A keresetet jogalapjában és összecszerűségében is vitatva előadta, hogy a cikk felperes által sérelmezett állításai valósak, mert a felperes rendszeresen járt név1 .hoz, és egy alkalommal fénykép is készült róla, amikor a utcánév1 utcában, táskával a vállán távozott tőle.

[12] Idézte a Fővárosi Törvényszék előtt ügyszám1. sorszámom folyamatban volt eljárásában meghallgatott tanúk vallomását, melyek szerint a 2018-as választás előtt többen készpénzben befizetéseket eszközöltek a párthoz, és a párton belüli szóbeszéd az volt, hogy név1 .tól sok pénz áramlott a pártl . felé. Egyértelműnek ítélte, ezen finanszírozás kizárólagos koordinátora csak a felperes lehetett.

[13] A felperes közszereplői minőségére és abból eredő fokozott tūrésí kötelezettségére is hivatkozott, és azzal is érvelt, hogy közéleti téma volt a pártl 2018-as választási kampányának név1 . általi finanszírozása. A közügyek demokratikus vitája során pedig a politikai történeéseket a maguk összefüggéseiben értelmező polgárok tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel.

[14] Álláspontja szerint a sérelmezett kijelentések nem érintik hátrányosan a felperes társadalmi megítélését, ezért nem sértette meg a felperes jóhírnevét.

[15] Arra is hivatkozott, hogy a személyiségi jog megsértésének nem automatikus jogkövetkezménye a sérelemdíj alkalmazása, és az igényelt összeget is eltúlzottnak tartotta, arra utalva, az nem áll összhangban a felróhatóságával, a felperest ért sérelemmel, és a bírói gyakorlat szerint hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is jelentősen meghaladja.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes az általa üzemeltetett internetes oldall internetes oldalon 2018. március 21-én megjelent „A párt1 pártigazgatója névl táskahordozója” című cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a párt1 pártigazgatója, Felperes1 jár pénzért névl .hoz, hogy a lefizetésekre legyen elegendő pénz, valamint rajta keresztül jutnak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez, megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

[17] Kötelezte az alperest, 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 400.000 Ft-ot, valamint annak 2018. március 22-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 38.100 Ft perköltséget, továbbá az állam javára 36.000 Ft eljárási illetéket.

[18] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes közszereplő.

[19] Azt is megállapította, a közlés közügyet érintő kérdéssel kapcsolatos, teljes szövegének tartalma ugyanis nem hagy kétséget afelől, a 2018. évi országos választási kampányban a párt1 és az párt2 relációjában meghivatkozott konkrét vesztegetési ügyhöz kapcsolódóan, abból kiindulva a párt1 kampánytevékenységét és annak finanszírozását bírálja, mellyel összefüggésben közéleti kommunikáció alakult ki.

[20] Ugyanakkor rámutatott, hogy az alperes a vitatott kitételeket nem feltételezésként, hanem tényként közölte a felperes személyével összefüggésben, ezért, ha az állítások valótlanak, azokat a véleménynyilvánítás szabadsága még közügyek kapcsán sem védi, az ugyanis csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, az alkotmányos védelem nem terjed ki a tények meghamisítására [BDT.2011.2592, 36/1994. (VI. 24.) AB határozat]. Valótlan és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén ezért a közszereplő ugyanolyan feltételekkel jogosult személyiségi jogvédelemre, mint bármely más személy (BDT.2005.1278 sz. eseti döntés).

[21] Az alperes ellenkérelmében kifejtettekét önmagában nem találta alkalmasak a valóság bizonyítására a felperes személyével összefüggésben állított pártfinanszírozási módra vonatkozó vélekedés alátámasztására. Mivel az alperes a valóság igazolására nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, megállapította, hogy a sérelmezett tényállítások valótlanak.

[22] Osztotta a felperes álláspontját, hogy a vitatott tényállítások sértik a felperes jóhírnevét, mert alkalmasak arra, hogy róla negatív képet fessenek, azt a benyomást keltsék az átlagos médiafogyasztóban, hogy a koordinálásával nem tiszta módszerekkel jutott el kampánypénz az egyik választáson induló párttól a másikig.

[23] A sérelemdíj kapcsán utalt arra, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti a felperest, megdönthető vélelmet állítva fel a személyiségi jogsértés miatti hátrány bekövetkezésére. Erre tekintettel a felperes nem köteles bizonyítani a személyiségi jogának megsértése következtében őt ért nemvagyoni hátrányt. Az alperes ugyanakkor bizonyíthatta, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a felperest nem érte sérelemdíj megítélését indokoló nemvagyoni hátrány, vagy kimenthette magát a felelősség alól annak bizonyításával is, hogy magatartása nem volt felróható. Az alperes azonban sem a jogsértés eredményeként bekövetkező nemvagyoni hátránynak, sem saját felróhatóságának hiányát nem igazolta, ezért sérelemdíj fizetésére köteles.

[24] A sérelemdíj összegének megállapítása során figyelemmel volt arra, hogy az alperes, annak ellenére, hogy a 2010. évi CIV. törvény értelmében fokozott gondossági kötelezettség terhelte, nem tanúsította a tőle elvárható magatartást az információk ellenőrzése körében, ezért a cikk lejárató jellegű lett. Ezt jelentős súlyú jogsértésnek minősítette. Arra is kitért, hogy a sérelemdíj nem pusztán a jogsértéssel okozott sérelem orvoslására szolgál, hanem a jogsértés elkövetőjével szemben szankcióként is alkalmazható. Nyomatékkal vette figyelembe, hogy az alperes kellő körültekintéssel elkerülhette volna a jogsértést, ezért arra a következtetésre jutott, hogy jelentős felróhatósága a sérelemdíj magánjogi büntető funkciójának érvényre juttatását is indokolja.

[25] Ismertette a bírói gyakorlatot, és az alapján nem ítélte eltúlzottnak a felperes által igényelt 400.000 Ft sérelemdíjat.

[26] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[27] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 369. § (3) bekezdésének c) és d) pontjában jelölte meg, és az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

[28] Előadta, hogy a 2018-as választások során a párt1 olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni. Ehhez a forrást a párt1hoz közelálló személyek és a nyilvánosság álláspontja szerint is név1 . nyújtotta, így az a közlés, hogy név1 .hoz járt a felperes pénzért és név1 . pénze rajta keresztül jutott el a párt1 képviselőjelöltjeihez, kellő ténybeli alapokon nyugvó logikus következtetés.

[29] Arra is hivatkozott, a jogsértőként értékelt állítások nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak, és megismételte, a cikk közügyekben való megszólalásnak minősül, és megilleti a véleménynyilvánítási szabadság védelme. E körben idézte a 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolásában foglaltakat is.

[30] A sérelemdíj mértékét továbbra is eltúlzottnak tartotta, előadta, hogy a felperes e jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, az állítások nem a felperes személyiségét minősítették, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak. A közvélemény a felperes vonatkozásában újra megjelenő állításokat már eleve fenntartásokkal kezeli, kellő távolságtartással értékeli, amely ez által a felperesnek okozott hátrányt is degradálja. A közlések tartalma az átlagosnak mondható olvasót a felperesről alkotott benyomásában már nem befolyásolta.

[31] Azon csekély hátrányt, amelyet a sérelmezett közlések a felperesnek okozhattak, a sajtóhelyreigazítása teljes mértékben kompenzálta, a felperes társadalmi megítélésében bekövetkezett negatív változás orvoslására alkalmas volt, így a közlések hátrányos következményeit a felperes csak rövid ideig volt kénytelen elviselni. Kiemelte, hogy a sérelemdíj mértéke meghatározásánál annak magánjogi büntetőjellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő szándékos sérelmet okoz, ami a jelen esetben nem valósult meg.

[32] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyreghagyására irányult.

[33] Előadta, hogy az a fellebbezési állítás, miszerint a „2018-as választások során a pártl olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni”, továbbá hogy a „jogsértőként értékelt állítások közös jellemzője, hogy nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak”, valamint a közzétett helyreigazításra való utalás, az a hivatkozás, hogy a cikk „újra megjelenő állítások”-at tartalmaz, és a sérelemdíj büntető funkciójával kapcsolatos érvelés a Pp. 216. § (1) bekezdése és 373. § (1) bekezdése szerint meg nem engedhető ellenkérelem-változtatások, figyelemmel arra, hogy azokra az alperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott.

[34] Álláspontja szerint alaptalan a sérelemdíj mérséklését célzó fellebbezési kérelem is. E körben megjegyezte, hogy az alperes kirívóan tőkeerős, a médiapiacra domináns szereplő, és az alacsonyabb összegben való megállapítás ilyen mérvű jogsértésnél, ilyen fokú alperesi felrőhatóság mellett kiűresítené a sérelemdíj jogintézményét.

[35] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül elbírálv megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[36] Az ítéltábla megállapította, az alperes a perfelvételi és az érdemi tárgyalási szakban nem, csak a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy a 2018-as választások során a pártl olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni, és hogy azon csekély hátrányt, amelyet általános életpaszlat szerint a sérelmezett közlések a felperesnek okozhattak az alperes sajtóhelyreigazítása teljes mértékben kompenzálta.

[37] Ezek olyan tényállítások, melyek előterjesztésére a Pp. 214. § (3)-(5) bekezdései alapján a perfelvétel lezárását követően már nem volt lehetőség.

[38] Azt azonban tévesen állította a felperes a fellebbezési ellenkérelemben, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott az ismételt közlésekre és arra, a jogsértőként értékelt állítások közös jellemzője, hogy nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak. Tartalmában e hivatkozással azonos védekezést tartalmazott ugyanis ellenkérelme 3. oldalának 4. és 5. bekezdése.

[39] Az ellenkérelmében tartalmát tekintve védekezett továbbá az alperes – felróhatóságát vitatva – a felperes sérelemdíj magánjogi büntető funkciójával kapcsolatos érvelésével szemben is.

[40] Az ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges – a felajánlott – körben a bizonyítást lefolytatta, a perben jelentős tényeket – a tényállást – a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint, helyesen, okszerűen, a bizonyítékok egyenkénti és összességében történő értékelése alapján állapította meg, az abból levont jogi következtetésével és a döntés indokolásával is az ítélőtábla egyetért.

[41] Helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, miszerint azon állítás, mely szerint a felperes a választáson induló egyik párt vezetőjeként illegális, eltitkolt pénzbeli támogatást vett át egy neves üzletembertől azzal a céllal, hogy az átvett pénz felhasználásával más pártok képviselőjelöltjeit megvesztegessék, mely magatartásával sorozatos korrupciós és a választás rendje elleni bűncselekményeket valósított meg, nagy súllyal bíró, kirívóan sértő állítások, különös tekintettel arra, hogy az alperes ezt a közlést az országgyűlési választások hajrájában tette, méghozzá egy sajtószervtől elvárható minimális körültekinvés, utánajárás, minimális ellenőrzés tanúsítása nélkül. Helyes az a következtetése is, hogy a felperes közszereplő mivolta nem jelenti egyben azt, hogy róla valótlán kijelentéseket lehetne tenni. Okszerűen rögzítette, hogy a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt {7/2014. (III. 7.) AB határozat [49] utolsó mondat}.

[42] Helyes az elsőfokú döntés a sérelemdíj összegszerűsége körében is, az elsőfokú döntés indokolását a sérelemdíj mértékét illetően is teljeskörűen osztja az ítélőtábla. Ilyen súlyú jogsértés és kirívó mértékű felróhatóság mellett az ítélőtábla a sérelemdíj mérséklésére nem látott lehetőséget.

[43] Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[44] Az ítélőtábla rögzíti, hogy a felperes Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára és 2:52. §-ára alapított igényei egymással valódi tárgyi keresethalmazatban állnak. Ezért a Pp. 21. § (1) és (5) bekezdése, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 40. § (1) bekezdése alapján a pertárgyérték számítása során ezek értékét össze kell adni, és ez a pertárgyérték képezi az eljárási illeték alapját.

[45] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdésére alapított kereset pertárgy értéke az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja alapján 600.000 Ft, a sérelemdíj iránti kereset illetékalapja pedig az Itv. 39. § (1) bekezdése alapján 400.000 Ft. Ezért – az elsőfokú bíróság által meghatározott

eljárási illeték helyett – a pervesztes alperes az állam javára 60.000 Ft eljárás illetéket köteles megfizetni.

[46] A Pp. 383. § (6) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból határoz a le nem rótt illeték, valamint állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az alperes által fizetendő eljárás illeték összegét 60.000 Ft-ra felemelte.

[47] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 102. §-a alapján köteles a fellebbezési illeték megfizetésére is. Ennek összegét a fentebb levezetettek szerint és az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján az ítéltábla 1.000.000 Ft fellebbezett érték alapulvételével 80.000 Ft-ban határozta meg.

[48] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban pervesztes alperes köteles a felperes Pp. 81. § (1) bekezdés szerint, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) a) pontja és (5) bekezdésére utalással felszámított 10.000 Ft + ÁFA, mindösszesen 12.700 Ft másodfokú perköltségének megfizetésére.

Győr, 2023. április 17.

Dr. Lezsák József s. k. Dr. Molnár Andrea s. k. Dr. Sarmon Hedvig s. k.

tanácselnök

előadó bíró

bíró